

kan nemlig ikke undlade atter at stille det samme Spørgsmaal, som jeg kunde have ønsket besvaret før, noget mere bestemt. Den ærede Minister udtalte, at § 7, 1ste Stykke maa forståes saaledes, at, naar den Tid er udløbet, som Paategningen i Skudsmaalsbogen fastsætter som Tjenestetid, kan Lyendeforholdet fremdeles forstærkes, naar der ikke forinden har fundet Opsygelse Sted. Men naar der nu staar i § 6, at den, der fæster et Lyende, i hvis Skudsmaalsbog der findes en skriftlig Paategning, som ikke er ophævet paa den i § 8 angivne Maade, altsaa heller ikke ophævet paa nogen anden Maade, anses som vidende om, at Lyendet ikke lovlig er skilt fra sin Tjeneste, og Paategningen, som jeg før nævnte, gaar ud paa, at den Vedkommende er fæstet til at tjene vedkommende Husbond indtil 1ste Mai 1876, saa spørger jeg: Naar Lyendet med denne sin Bog, der indeholder denne Paategning og ikke Andet, kommer til en Mand den 1ste April 1876 og forlanger sig sættet, kan denne da siges at maatte vide, at Lyendet ikke er lovlig skilt fra sin Tjeneste? Med andre Ord, skal han undersøge, om der har fundet lovlig Opsygelse Sted eller ikke? Har den ikke fundet Sted, ere vi jo efter Ministerens Fortolkning enige om, at Forholdet fortsættes uden Hensyn til, om man har undladt at give skriftlig Paategning i Bogen. Det er det, der for mig er uklart. Jeg tror nok, at det Tilfælde vil komme frem i Praxis. — Endnu skal jeg blot gjøre en Bemærkning med Hensyn til det 2det Stykke af § 8. Den ærede Minister mente, at der ikke var nogen stor Misfio ved at lade Sognefogden give Ophævelsespaategning, fordi den Vedkommende dog samtidig skal melde det til Politiet. Jeg er dog vedvarende af den Formening, at der er en stor Forskjel, thi naar det paagjældende Lyende skal møde hos Politimesteren personlig og forlange Ophævelse af Paategningen, har Politimesteren det i sin Magt samtidig at begynde en Undersøgelse eller i alt Fald at tilfige Lyendet til at møde til en Undersøgelse, kort sagt, at forvise sig om, hvor Lyendet tager Ophold. Kan Lyendet derimod gaa til Sognefogden og saa reise sin Bei, saa bliver der ingen offentlig Undersøgelse. I førstnævnte Fald kan man dog i alt Fald tage Forklaring og paalægge ham at møde igjen, og man kan faae at vide, om han tager Ophold et andet Sted, og da anholde ham der og faae hans Forklaring; men alt dette bliver noget Andet, naar det passerer Sognefogden.

Justitsministeren (Mellermann): Jeg skal med Hensyn til det første Spørgsmaal holde mig til det Exempel, der blev anført, fordi jeg tror derved tydeligere at kunne forklare min Mening, idet jeg dog maa tilføje, at det forekommer mig, at hele Forholdet er overordentlig simpelt. Naar der i Skudsmaalsbogen er sket en Paategning, hvorefter den vedkommende Karl er antagen til at tjene fra

1ste November 1875 til 1ste Mai 1876, og der ikke staar Andet end dette i Paategningen, og Karlen saa i April kommer til en Mand og vil lade sig sætte af ham, er denne fuldkommen berettiget til at sætte ham. Paategningen i Skudsmaalsbogen kan ikke være til Hindrer derfor, thi den viser ikke Andet, end at Karlen er fæstet til 1ste Mai, hvor han er; og dertil kommer den Omstændighed, at Karlens Husbond ikke har søgt for at gjøre en fornyet Paategning i Bogen samtidig med, at Opsygelsestiden udløber. Derimod er det en anden Sag, at Lyendet ikke er berettiget til at gaa hen og lade sig sætte hos en Anden, naar det er blevet enigt med Husbonden om at blive, hvor det er; og heri forandrer Loven ikke det Mindste, idet her kun er Tale om Paategningen og den Virkning deraf for Trediemand, at han kan blive straffet. — Med Hensyn til det andet Punkt har jeg jo ikke negtet, at Retshjælpen kunde blive mere effektiv, naar man kunde fastsætte den Regel, at kun Politimesteren og ikke Sognefogden kunde ophæve Paategningen. Men det er jo klart, at denne Regel vilde samtidig blive noget byrdefuldere for Lyendet, og jeg mente kun med min Bemærkning, at det heller ikke i det Tilfælde, hvor Lyendet henvender sig til Politimesteren, vil være muligt at staffe nogen absolut Sikkerhed for Lyendets Tilstedeværelse. Heller ikke i det Tilfælde kan der gjøres Andet, end at man tilfiger Lyendet til at møde til en bestemt Tid, og er det til den Tid løbet bort til en fjern Jurisdiktion, uden at Nogen veed, hvor det er blevet af, saa er der Intet derved at gjøre. Forholdet bliver da ganske det samme, som hvis Hensendelsen var sket til Sognefogden.

Rør: Da man ikke hidtil er kommen nærmere ind paa det Principielle i den her foreslaede Ordning af Fæstemandsvæsenet, skal jeg tillade mig at yttre nogle ganske faa Ord derom. Saaledes som Bestemmelserne i den Henseende vare foreslaede i det oprindelige Lovudkast, kunde jeg for mit Vedkommende uden al Omtale ganske have sluttet mig til den, men saaledes som de foreligge nu, synes de at udfordre til nogen Kritik, og igjennem dem brydes der ind paa en ganske ny Bane, med Hensyn til hvilken jeg for mit Vedkommende ikke er paa det Reene med, hvorvidt den virkelig skulde være heldig. Den ærede Minister henpegede ogsaa paa den Forskjellighed, der var, men syntes at kunne berolige sig ved, hvad der nu foreligger, idet han mente, at det, der her gives, i alt Fald vil være et Gode i Sammenligning med den bestaaende Tilstand. Jeg skal til denne Udtalelse kun tillade mig at bemærke, at der er jo den Udvei her, at vende tilbage til det, der først er foreslaet fra Regjerings Side. Saaledes som Reglerne vare foreslaede i det oprindelige Lovudkast, var Forholdet klart. Fæstemandsforretningen skulde nemlig frem-